

עובדים על אובדראפט

יום שני, 16.2 - עליית מדד ינואר בשיעור של 7.3% הפתיעה; הגורם הישיר לשיעור הגבוה יחסית: עליית מחירי הדיון א.א.א. בבורסה, עדיין ירדות שערים. מומחים אומרים שהשוק מתחיל להיות אטרקטיבי א.א.א. הלשכה לסטטיסטיקה: מחירי הדירות ביולי-ספטמבר '80 עלו ב-23% א.א.א. ועדת השרים לענייני הפיצויים לתושבי המיגור החקלאי בסניף החלטה שהפיצויים יהיו חייבים במס הכנסה א.א.א. מזכיר ועד העובדים לשעבר של התעשייה האווירית נידון למאסר על לקיחת שוחד א.א.א. בלונדון עלו מחירי הבדיל וירדו מחירי הקפה.

יום שלישי, 17.2 - האם נתגלה נפט בשפלת החוף? א.א.א. בג' קבע: הממשלה יכולה לרכוש רק את חלק הירושלמי של הזכיון של חברת-החשמל הירושלמית. המיתקים שבשטחים יישאר בידי החברה א.א.א. 400 מיליון מרקים הוקצבו על-ידי ממשלת גרמניה, כפיצויים נוספים לנפגעי הנאצים א.א.א. חברות הבניה הצבורית העלו מחירי הדירות ב-14% א.א.א. הרשות לתיכנון כלכלי צופה עליה של 4.2% בצריכה ב-1981 א.א.א. "בנק הפועלים" שווייץ הגדיל רווחיו ב-76% א.א.א. ירדות שערים חדות בבורסה; האופטימיסטים מאבדים גובה.

יום רביעי, 18.2 מיפנה בבורסה, רק 14 מניות מוכרים בלבד א.א.א. 620 מיליון שקל הופקדו בשבועיים האחרונים בתוכניות החיסכון החדשות א.א.א. ועדת הכספים אישרה את חוק מימון המפלגות א.א.א. אירגוני המורים השביתו את כל מוסדות החינוך בארץ; האם תיושמה המלצות ועדת עיצוני?

יום חמישי, 19.2 - עליות שערים חדות בבורסה; ההגנה התחילה? א.א.א. מיישר התחבורה יתיר הפעלת טיסות-שכר על-ידי חברות ישראליות א.א.א. 6,000 טלויזיות ו-4,230 מכונות חדשות נמכרו בחמישה ימים (9.2-13.2) א.א.א. הקבינט הכלכלי אישר את תקציב המדינה לשנת 81/82; הסכום: 206 מיליארד שקלים.

יום שישי, 20.2 - היום (כרגיל) אין בורסה א.א.א. מכסיקו מגבילה תפוקת הנפט; ישראל לא תיפגע א.א.א. ישראל חייבת 20 מיליארד דולר (נכון לחיום) א.א.א. החוב הפנימי של הממשלה: 129 מיליארד שקל (נכון לחיום) א.א.א. "בנק ישראל" מגלה: הישראלי עובד על אובדראפט וטומן כסף במט"ח, במניות ובצמודים.

יום ראשון, 22.2 - תקציב ההסתדרות יהיה 473 מיליון שקל א.א.א. הסגל האקדמי שובת היום, במחאה על שחיקת שכרו א.א.א. האוצר ו"בנק ישראל" הגיעו להסכם, יגישו במשותף את התקציב הלאומי - תחזית ההתפתחויות הכלכליות הצפויות השנה א.א.א. בוטלה רכישת "רסקו" על-ידי "לנדקו". עובדי החברה הם שיקבעו מי יהיה הרוכש בא.א.א. בבורסה אין חדש - עליות שערים עלפי שיטת המסחר החדשה; נגבדה החשש למימוש רחב.

זהב

עתה הזמן לקנות

לפני שנה כמעט ועבר את מחסום 1000 הדולר לאונקיה (31 גרם), היום מחירו בשוק החופשי למטה מהמחצית - 500 דולר בלבד. מצאיה של ממש! המבטק להשקיע חלק מכספו בני-טחון ויחסי, לטוח ארוך, עתה הזמן לבקש נות מהמתכת הזהובה. אפשר לקנות באמצעות הבנקים, ואפשר... המדליות והמטבעות הישראליות נמכרות עם פרמיה (ההפרש בין מחיר המתכת לבין המחיר שאתה משלם) של 25-30%. עצה ששווה זהב: קנה זהב במקור.

במט"ח אחד

למרק הגרמני צפויה עדנה

הדולר שוב הוכיח את עוצמת המשק האמריקאי שמאחוריו. עלייתו של הדולר לעומת המטבעות האירופיים והיין היפאני היתה מרשימה. הוא עשה זאת שוב. השקל אף הוא פותח השבוע והועמד על המוצא של 8.5 שקל לדולר. גם נאט"ו את הדולר. היד החזקה במדיניות המדיניות ניטארית של ארצות-הברית תגרום להי-זוקו של הדולר בשווקי העולם. כמיטב-המלך של הדולר תופסת ה"ליש"ט את מקומה כנסיכת הכתר. מדי-ניות הקשוחה של גברת הברזל, מאגי תאצ'ר, ראש ממשלת בריטניה, זרובת הנפט בים הצפוני וגורמים משלמים אחרים, הם האחראים למעמדה החזק של הליירה האנגלית. המרק הגרמני וה"פנק השווייצר, שנחשבו למטבעות סולי-דולר, (כן, הראויים להכלל בהשקעות לטווח ארוך) איבדו מערכן. המרק איבד הרבה מוחצו. אם אכן ישתפר מאזן התשלומים הגרמני עסקאות עיסקה של נשק-תמורת-נפט עם סעודיה, וכושר התחרות של המשק הגרמני יחזור להיות מה שהיה, צפויה למרק עדנה.

נדל"ן

דירות קטנות - להתחלה

כשיש ביקוש עולים המחירים, והפעם קורה הדבר בשוק הדירות. מדד מחירי הבנייה צובר נקודות ותורם נתח הגון למדד יוקר-המחיה. ראית מודעות-ענק בעיתונים על דירות חדשות למכירה? הן תפסו את מקומן של מודעות השטיי חים. הקבלנים מוכרים כל עוד יש מה למכור. היכן אפשר עדיין לקנות דירה נור-מלית במחיר נורמלי. בתל-אביב, הפשו ביד-אליהו, דירות בנות 40 שנה ויותר במרובע הרחובות אחד העם, שד' רוט-סילד, שד' בר-ציון, בוגרשוב, בן-יהודה ואלבני. בירושלים נסו את קרית-יובל, שם אפשר עדיין למצוא דירות קטנות, להתחלה, במחיר סביר. בחיפה? למה בעירי רוצו לקרית. למשל, בקריית-ים, המחירים עדיין זולים, וכך גם הדירות קטנות יותר. משכנתאות לזכאים ולשאנים-זכאים ניתן להשיג בכל הבנקים למשכנתאות. התנאים בכולם זהים - היחס לא! יש להכין ממישה ערבים עם תלושי-מסכר-רת, ועצמאי שנאלץ להיות ערב, חייב להביא אישור ממס'הכנסה ומרואה-חשבו, ולעיתים גם מאשתו, אם יש להם רכוש משותף ועסק משותף. למתעניינים - ועדת-הכספים של ה-כנסת תדון בקרוב בנושאי הבנייה להש-כרה ועידוד השכרת דירות. בתנאי הארץ, שבה כופים עליך להיות בעל-בית עדיין קשה לראות פיתרון לבעיות הדיון על-ידי השכרה או בנייה להשכרה. ואולי, בכל זאת: ישנם כמה יזמים, אחרי פרשת בני ייגאל הורביץ, המוכנים למ-נות להשכרה אך מחכים לעידוד ממ'שלתי.

בבורסה

החגיגה

עדיין נמשכת

מי זוכר היום את דבריו של גידעון פת, שר התמ"ת, לפני פחות משלו-שה שבועות, שיש מקום למיסוי על ריוו-חי הבורסה; מי זוכר את הודעתו של שר-האוצר החדש, למחרת היום, שלא יהיה מיסוי; מי זוכר את נאומו של יעקב לוינסון, המיועד לשר-האוצר מטעם המערך, על חזרה למישטר של פיקוח. דברים אלה, רמת השערים הגבוהה של המניות, והרצון למימוש, הם שגרמו לנפילה הגדולה של פברואר.

הבה נציץ על הנפילה. תבסיס יהווה ה-25 בינואר. מה קרה למניות עד ל-12 בפברואר? הנה התך אופייני: מניות "אלבני", "קיסריה", "ישפרי", "אזר-ריס", "סהר", "הסנה", "פרינן", "ריס", ו"דובק" הפסידו מחצית מערכן! "דיס-קונט" הפסידה 60% "אלרן" כ-80%. מניות "דלק", אוצר השילטון, "משכן", "פיתוח משכנתאות", "פי-בי", "דנות", "כללי", "בלל נדל"ן", "וולפסון", "תעל", "מיפעלי ניר", "טבע", "הדש", "גים" הפסידו כשליש מירכנ. "השכרת הישוב", "סקיוריסט", "מרב", "מזר-חי", "כלל סחר", "לאומי השק", "פרו-טארום", "עלית" ו"מן" הפסידו עד רבע מערכן.

מה אומרים נתונים אלה? שכדאי היה לקנות. אולם הלך עוד שבוע של ירי-דות בטרם החלה התאוששות של ממש, בניגוד ל"תיקון הטכני" של השבוע ה-קודם.

חלק מן היוצאים מהבורסה, מאותם שיצאו "בזמן" ומאותם שיצאו ב"בהלה" שלאחר זמן, חיפשו אפיקים חדשים ל-השקעות. כאן בא לקראתם ירום אי-דור, שר-האוצר החדש, והציע שני אפיקים. האחד, תוכנית חיסכון דרשנותית בתנאים טובים במיוחד. והשני, הפחתות מס על מכונות וטלוויזיות. ואומנם כבר בשבוע הראשון והשני נטלו אפיקים אלה כ-2 מיליארד שקל. ירתת הכסף נשארה בעמדת המתנה, וכשהגיע המועד החלה החגיגה. והיא עדיין נמשכת.

שיטת המסחר החדשה שהונהגה ה-שבוע תורמת אף היא לדינמיות במסחר. עתה חוזרים שערי ניירות-הערך לרמות הכלכליות של טווח ארוך. יצר ההימור של המשקיעים פחת. שוב נעשים הישו-בים על-ערך ותת-ערך. הבורסה תחדל להיות רולטה, יתחילו לבנות תיקי הש-קעה לטווח ארוך.

לספקולנט הנבון בלבד!
גם היום צריך "ללכת" על מניות טו-בות תחת שיטת "קונים היום מוכרים מחר". למשל: "שופרסל" הגיע ל-1300 ועומד עכשו על 600; אחד הבנקים התחיל לאסוף סחורה. מה תעשה אתה?
מה דעתך על "מולט", חברה עם חון מניות קטן ורווחיות גבוהה, שקפץ מ-600 ל-2500 וחזר ל-900. אטרקטיבי?

מה אומר ידיו

של הפרופסור

מילטון פרידמן?

ידיו של הפרופ' הידוע, חתן פרס-נובל לכלכלה ויהודי טוב, הפרופ' ג'ורג' סטיגלר משיקגו, הרצה לא מכבר באו-ניברסיטה העברית בירושלים. וכה אמר: התוכניות הכלכליות של ממשלות העולם המערבי עוסקות ברובן בחלוקה מחדש של ההכנסה. אולם חלוקה זו מיטיבה לא פעם עם קבוצת-לחץ באוכלוסייה ולא עם השכבות שבהן הן אמורות לתמוך.

זקנים חשופים לרצח

(המשך מעמוד 32)

חלון חדר-האמבטיה. שהיה כמובן לא מסורג.

את השאלות שהיו צריכות להעסיק את חוקרי המיטרה, אם מיטרת ישראל היתה נערכת לבעיה זו, היא מדוע אחוזי כה גבוה של קשישים מוצאים את מותם במהלך השוד. מדוע לא מסתפקים השודדים רק בלקיחת הכסף או חפצי-הערך שבדירה ומניחים לקשיש עצמו. אנשי העולם התחתון בזים לשודדי ורוצחי הקשישים. גם העולם התחתון יודע שזה "לא חוכמה" לשדוד ישיש ולרצוח אותו. המחשבה היא שבדרך-כלל הקשיש אינו מתנגד לצעירים התוקפים אותו או העורכים חיפוש בדירתו. אך המציאות בשטח היא אחרת. הקשישים הם עקשנים באופיים. הם אינם מוכנים לוותר בקלות על כספם או על רכושם. הם פשוט חשים שיקשה עליהם, יותר מאשר על איש צעיר, להשיג כסף או רכוש אחר. פסיכולוגים

מפכ"ל איבצן חיים ויחסי-ציבור

יודעים שקשישים נאבקים בכל כוחם. כדי למנוע משודדים לגזול אותם. מאבק זה, יהיה חלש ככל שיהיה, כאשר הוא בתנאי לחץ לגבי השוד, החושש שמא הוא יתגלה, מביא עימו אלימות מצד השודד, המבקש לסיים את השוד במהירות ולמנוע מהקשיש לצעוק ולהעזיב עורה.

ורדי הקשישים יודעים כי עליהם

לעשות עבודת-הכנה לפני שהם פונים לשדוד קשיש בביתו. בדרך-כלל הקשישים חשדניים יותר מאחרים, ופחדים יותר מהצעירים. קשיש אינו פותח את הדלת לשמע הנקישה או הצלצול. הוא שואל את אחי "שם" המפורסם. ורק אחרי שהתשובה מתקבלת על דעתו, הוא פותח את הדלת. גם או פותח הקשיש צוהר קטן, והדלת עדיין מחוזקת בשרשרת ל-משקוף. כשהוא מזהה את הבא, או מש-תכנע שכונות הבא אליו טהורות, רק אז הוא נותן לאורח להכנס.

במקרה של מרים גיטלסון מירושלים, התברר בעת המישפט, שהסתיים בשבוע שעבר, שהנרצחת הכירה את רוצחה. הוא היה עור-שרכרב שביקר פעמיים בבית, כדי לתקן את הצנרת. וככל הנראה שיכנע את גיטלסון שיש לו לערוך עוד תיקון אחד. ביום שהוא רצח אותה.

אולם גם כאשר השודד אינו מוכר לזקנה הפותחת לו את הדלת, והיא פותחת את הדלת רק בחלקה, כשהיא חושבת שהשרשרת תגן עליה, עדיין מצבה מסוכן. בעיטה של השודד הצעיר בדלת, מנתקת את השרשרת מהמשקוף.

סיבה נוספת לאלימות היא העובדה שפעמים רבות יוצאים השודדים בידיים ריקות מבית-הקשיש. כאשר שודד הופך את הבית ומוצא בו כמה לירות עלנכות, הוא חש כאילו הקשיש רימה אותו, ומכלה בו את זמנו. בדרך-כלל המכות או התבטות היו רק פוצעות אדם צעיר, אבל במקרה של אדם מבוגר מאוד, כל מכה עלולה להביא למותו.

(כתבה ראשונה בספירה)